

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по СумДПУ імені А. С. Макаренка

№ 165 від «29» березня 2021 р.

В.о. ректора [Signature] проф. Л. В. ПШЕНИЧНА

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РОЗВИТКУ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТИ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

УХВАЛЕНО

Вченою радою

СумДПУ імені А. С. Макаренка

протокол № 10

від «29» березня 2021 р.

Суми – 2021

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає основні засади діяльності ресурсного центру розвитку природничої освіти (далі – Центр) Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (далі – Університет).

1.2. Ресурсний центр розвитку природничої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка є науково-методичним підрозділом природничо-географічного факультету (далі – Факультету), створеним на міжкафедральній основі (кафедри біології людини та тварин, кафедри загальної біології та екології, кафедри загальної та регіональної географії, кафедри хімії та методики навчання хімії), функціонує на їх площах та науково-лабораторній базі, використовує їх матеріально-технічне забезпечення.

1.3. Центр не має самостійного балансу й статусу юридичної особи та утворений на підставі наказу ректора Університету за рішенням вченої ради Університету.

1.4. Центр проводить діяльність за принципами академічної доброчесності, конфіденційності, доступності освітніх послуг, захисту прав людини, гуманності, поваги до особистості, дотримання правил етики спілкування, нетерпимості до дискримінації, зокрема, за віком, статтю, інвалідністю тощо.

1.5. У своїй діяльності Центр керується чинним законодавством України, зокрема Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Концепцією розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», а також Статутом Університету, Правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету, Положеннями «Про ресурсний центр/центр трансферу технологій Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка», «Про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка», «Про систему забезпечення академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка», Кодексом академічної доброчесності Університету, даним положенням, іншими нормативними документами, що регламентують наукову діяльність та науково-методичне забезпечення освітнього процесу в Університеті.

2. Мета та завдання Центру

2.1. Мета діяльності Центру – сприяти поширенню та популяризації природничих наук та освіти серед дорослого та дитячого населення м. Суми

та Сумської області шляхом надання дослідницької, освітньої, освітньо-консультативної та інформаційно-дидактичної підтримки.

2.2. Основними завданнями Центру є:

- вивчення, узагальнення та впровадження у педагогічну практику вітчизняного та світового передового педагогічного досвіду запровадження природничої освіти, сприяння діяльності державних і громадських організацій щодо підтримки STEM-освіти;

- збір інформації про існуючі STEM-центри у закладах освіти м. Суми та Сумської області;

- науково-методична підтримка природничої освіти у м. Суми та Сумській області, взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, громадськими об'єднаннями тощо;

- формування інформаційної, навчально-методичної, наукової бази літератури, періодичних видань, електронних ресурсів з питань природничої освіти, створення сторінки Центру в мережі Інтернет, присутність у соціальних мережах;

- надання методичної та консультативної допомоги педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних установ, закладів повної загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти, післядипломної освіти, вищої освіти щодо впровадження природничої освіти в освітній процес;

- активізація професійної та творчої діяльності вчителів, здійснення роботи щодо підвищення компетентностей педагогічних працівників щодо нових форм та методів організації природничої підготовки;

- розробка та апробація інноваційного навчально-методичного забезпечення формування і розвитку ключових компетентностей учителів природничих дисциплін;

- організація сертифікованих курсів для перепідготовки педагогічних працівників дошкільних, позашкільних установ, закладів повної загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти, післядипломної освіти, вищої освіти з питань природничої освіти;

- проведення настановчих інструктажів для студентів-практикантів, скерованих на педагогічну практику у заклади повної загальної середньої освіти, з метою підвищення їх STEM-компетентностей;

- проведення наукових досліджень із проблем природничої освіти, створення експериментальних науково-дослідних майданчиків на базі закладів освіти з метою проведення наукових досліджень і апробації отриманих результатів;

- надання консультацій та керівництво науково-дослідними роботами слухачів Сумського територіального відділення Малої академії наук (далі – МАН);
- організація та проведення наукових конференцій, семінарів, вебінарів, тренінгів, тематичних майстер-класів, засідань у формі круглих столів та інших заходів наукового, науково-методичного, дослідницького спрямування у співпраці із закладами вищої освіти, післядипломної освіти, закладами повної загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти, установами Національної академії наук України, Національної академії педагогічних наук України;
- організація і проведення шкільних і студентських фахових конкурсів, виставок, олімпіад, круглих столів, конференцій, конкурсів, тренінгів, літніх шкіл та екскурсій;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед академічної спільноти, освітян, місцевих громад відповідно до профілю діяльності Центру з метою популяризації результатів роботи;
- підготовка проектних пропозицій, подання запитів із метою отримання індивідуальних (колективних) грантів на наукові дослідження, стажування співробітників Центру; участь у спільних міжнародних проектах із проблем STEM-освіти;
- підвищення науково-педагогічного потенціалу співробітників Центру з метою підвищення якості кадрового забезпечення процесів інноваційного розвитку Університету.

3. Головні напрями роботи Центру

3.1. Науково-дослідницький – проведення досліджень з актуальних питань методики організації освітнього процесу з природничих дисциплін у закладах освіти, впровадження сучасних інформаційних технологій у практику навчання біології, географії та хімії; керівництво науково-дослідними роботами слухачів МАН.

3.2. Освітній – проведення просвітницької роботи з питань природничої освіти, популяризація природничих наук серед академічної спільноти, освітян та жителів м. Суми та Сумської області, організація виставок, екскурсій, конференцій, шкільних і студентських фахових конкурсів, олімпіад, тренінгів, літніх шкіл, сприяння розвитку обдарованої молоді.

3.3. Фахово-методичний – надання педагогічним працівникам закладів освіти консультацій щодо сучасних освітніх технологій у навчанні природничих дисциплін, актуальних проблем використання цифрових, медіаосвітніх технологій; допомога у розробці фахових методичних рекомендацій і навчальних програм, впровадження в освітній процес закладів освіти м. Суми та Сумської області навчально-методичний розробок членів

Центру. Проведення інтерактивних лекцій, міждисциплінарних тренінгів, тематичних майстер-класів, семінарів, вебінарів, засідань у формі круглих столів та інших заходів з актуальних питань природничої освіти. Організація та проведення курсів підвищення кваліфікації, програма яких охоплює формування і розвиток фахових і загальних компетентностей, а також реалізації у навчальних предметах природничої циклу наскрізних змістових ліній «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», визначених Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

3.4. Координаційний – координація співпраці з міжнародними, всеукраїнськими, регіональними та місцевими установами та організаціями з метою популяризації та підтримки природничої освіти. Забезпечення студентам природничих спеціальностей доступу до якісної освіти, саморозвитку, формування фахових компетентностей, обміну досвідом, стажування та працевлаштування. Організація, консолідація та міжвідомче узгодження дій партнерської взаємодії щодо підтримки STEM-освіти.

3.5. Інформаційний – популяризація результатів діяльності Центру серед наукової та освітянської громадськості через засоби масової інформації, платформи мережевого спілкування, соціальні мережі; створення та підтримка сторінки Центру в мережі Інтернет.

4. Керівництво та кадровий склад Центру

4.1. До складу Центру входять керівник, постійні члени центру та асоційовані члени (за необхідністю).

4.2. Керівництво діяльністю Центру здійснюється провідним науково-педагогічним співробітником Університету, який має науковий ступінь та досвід науково-дослідницької та експериментальної діяльності відповідної спрямованості.

4.3. Серед постійних членів центру можуть бути:

- науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники Університету, які мають вищу освіту з природничих та психолого-педагогічних спеціальностей;

- аспіранти та докторанти Університету, які працюють над дисертаційними дослідженнями в наукових галузях, що відповідають профілю діяльності Центру;

- працівники із числа навчально-допоміжного персоналу Університету;

- студенти у порядку виконання навчально-дослідницьких проектів.

4.4. Асоційованими членами Центру можуть бути:

- фахівці відповідного профілю, запрошені з інших закладів освіти та науково-дослідних установ;

- представники державних та муніципальних органів;
- вітчизняні та закордонні представники, які мають досвід роботи у здійсненні природничої освіти.

5. Права керівника та співробітників Центру

Керівник та співробітники центру мають право:

5.1. Самостійно визначати форми та методи роботи, які не суперечать Правилам внутрішнього трудового розпорядку Університету.

5.2. Проводити наукові дослідження з проблем природничої освіти, створювати експериментальні науково-дослідні майданчики на базі закладів освіти з метою розробки і впровадження в освітній процес закладу вищої освіти/закладу загальної середньої освіти сучасних освітніх технологій.

5.3. Залучати до роботи вчених/дослідників споріднених спеціальностей Університету та інших вітчизняних і зарубіжних закладів освіти, наукових установ і організацій.

5.4. Звертатись до керівництва Університету з питань координації наукових пріоритетів та сприяння діяльності Центру (організаційної, кадрової, інформаційної), матеріально-технічного забезпечення Центру.

5.5. Вносити на засідання вчених рад Університету та Факультету, ректорату, кафедр відповідно Факультету питань, що стосуються роботи Центру.

5.6. Здійснювати зв'язок із структурними підрозділами Університету, органами студентського самоврядування Університету, іншими закладами освіти м. Суми та Сумської області, органами управління освіти, іншими установами з питань діяльності Центру.

5.7. Отримувати в установленому порядку необхідну інформацію та матеріали від структурних підрозділів Університету для ефективного функціонування Центру;

5.8. Ініціювати підписання догорів про співпрацю з вітчизняними та зарубіжними науковими та освітніми установами.

5.9. Створювати інформаційну, навчально-методичну, наукову бази інформаційних джерел відповідно до профілю діяльності Центру.

5.10. Використовувати матеріально-технічну базу структурних підрозділів Університету відповідного профілю для здійснення своєї діяльності.

5.11. Організовувати конференції, семінари, вебінари, тренінги, тематичні майстер-класи та інші заходи наукового та навчально-методичного характеру.

5.12. Реалізовувати власні наукові інтереси у межах роботи над проектами Центру.

5.13. Презентувати Університет та Факультет в установах, відомствах, інших організаціях з питань, що входять до компетенції Центру та визначені даним положенням.

6. Обов'язки керівника та співробітників Центру

6.1. Керівник Центру зобов'язаний:

- здійснювати організацію та керівництво всіма видами діяльності Центру;
- координувати діяльність Центру з відповідними структурними підрозділами Університету, з іншими науковими та освітніми установами, профільними відомствами;
- нести відповідальність за науково-методичний рівень, своєчасність виконання та результативність діяльності Центру;
- звітувати про діяльність Центру перед вченою радою Факультету;
- у разі виконання завдань науково-дослідних робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, по завершенню роботи звітуватися в УкрІНТЕІ;
- робити подання на співробітників Центру щодо заохочення, нагородження, преміювання за результативність роботи.

6.2. Співробітники Центру зобов'язані:

- брати участь у проектах Центру;
- звітувати перед керівником Центру про результативність власної діяльності;
- здійснювати презентацію теоретичного та практичного доробку (монографій, навчальних та навчально-методичних посібників, інструктивно-методичних матеріалів, дисертацій) у державних, громадських, приватних закладах та установах різних сфер життєдіяльності суспільства;
- популяризувати результати діяльності Центру серед наукової, освітянської громадськості, в засобах масової інформації, мережі Інтернет, соціальних мережах.

7. Фінансово-господарська діяльність Центру

7.1. Фінансування діяльності Центру забезпечується за рахунок коштів Університету, державного фінансування та інших джерел, не заборонених законодавством України.

7.2. Діяльність Центру може забезпечуватися за рахунок власних надходжень: господарських договорів, виконання грантів та науково-дослідних робіт від вітчизняних або зарубіжних організацій та інституцій, а також за рахунок коштів, що надійшли як благодійна допомога від фізичних та юридичних осіб.

7.3. Центр може надавати платні науково-консультативні послуги з питань планування, організації і проведення наукових досліджень, організувати і проводити наукові конференції, семінари, круглі столи, лекції, тренінги, тематичні майстер-класи, літні школи, екскурсії відповідного спрямування.

7.4. Центр має право на придбання та оренду обладнання, необхідного для забезпечення його функціонування.

7.5. Вартість робіт у рамках госпдоговорів на науково-дослідну роботу та платних послуг, що надаються, розраховуються за кошторисами, розробленими планово-фінансовим відділом окремо на кожен їх вид. Кошториси погоджуються керівником Центру, головним бухгалтером, начальником планово-фінансового відділу та затверджуються проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи.

8. Створення, реструктуризація і ліквідація Центру

8.1. Керівник, кадровий склад та тематика досліджень Центру погоджуються проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи та затверджуються наказом ректора на підставі рішення вченої ради університету.

8.2. Діяльність Центру припиняється у результаті його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. Рішення про реорганізацію або ліквідацію Центру приймається на вченій раді Університету на основі подання проректора з науково-педагогічної (наукової) роботи на підставі рішення вченої ради Факультету, затверджується наказом ректора Університету.

8.3. Під час реорганізації Центру його права, обов'язки та майно переходять до правонаступника, що визначається засновником.

9. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення затверджуються наказом ректора на підставі рішення вченої ради Університету.

9.2. Зміни та доповнення до цього Положення ініціюються керівником Центру, їхній зміст погоджується з проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи та затверджується наказом ректора на підставі рішення вченої ради Університету.